

Національний
банк України

Банки: огляд тижня

20 травня 2020 року

Головне

- Індекс фінансового стресу продовжує знижуватися.
- За тиждень, що закінчився 15 травня, гривневі кошти населення в цілому зменшилися на 1.0% після зростання на 3.3% за попередній тиждень. Протягом звітного тижня строкові гривневі депозити зменшилися на 0.1%, а валютні кошти зросли на 0.1% у доларовому еквіваленті, темпи скорочення строкових валютних депозитів продовжують уповільнюватися.
- Обсяги строкових гривневих депозитів та валютних коштів населення перебувають на практично незмінному рівні з кінця квітня. Гривневі кошти населення декілька тижнів перевищують рівень, що спостерігався до початку відпливу. Темпи відпливу валютних коштів помірніші порівняно із кризами 2008 та 2014 років.
- Від початку травня вартість нових строкових гривневих вкладів продовжувала знижуватися, найпомітніше за короткостроковими депозитами. Ставки за валютними вкладками від початку місяця практично не змінилися.
- Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) продовжує суттєво перевищувати норматив.
- Понад 93% банкоматів та 84% відділень банків працюють в штатному режимі.

Індекс фінансового стресу продовжує знижуватись

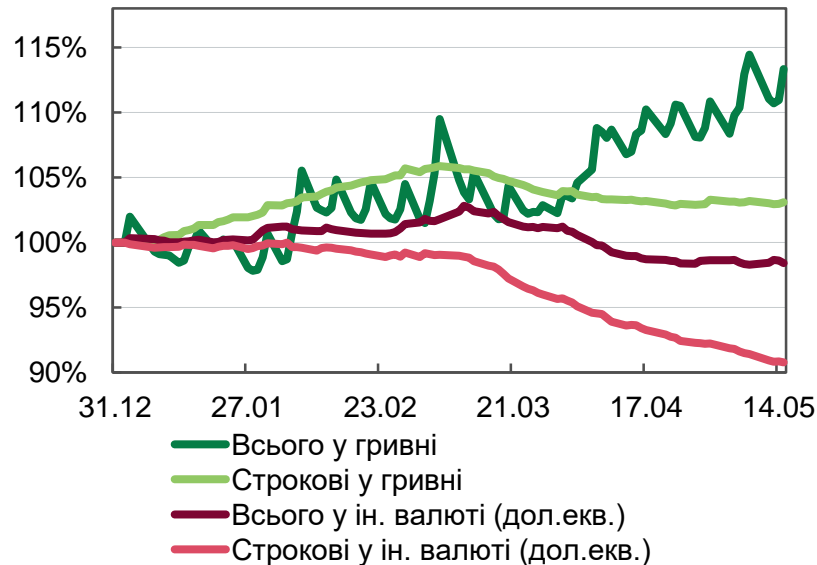
Джерело: НБУ.

- Всі субіндекси знизились протягом останніх 2 тижнів.
- Найпомітніше – субіндекс державних цінних паперів.

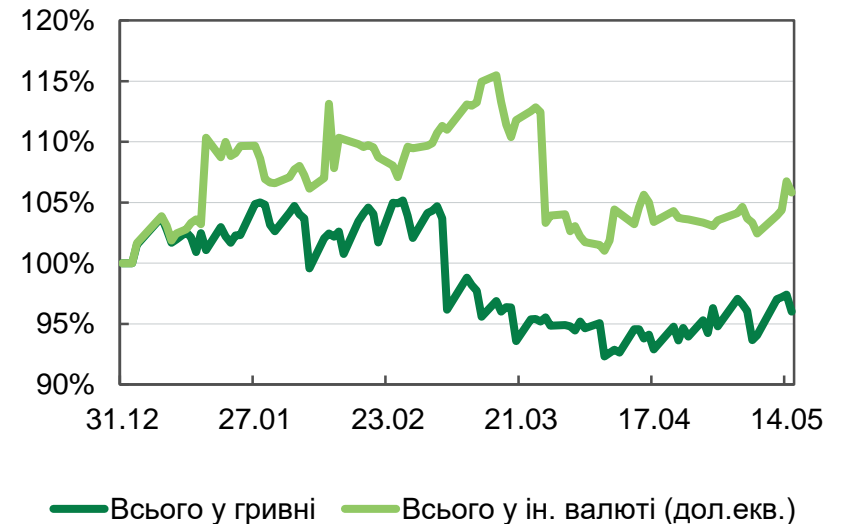

У травні зросли гривневі кошти бізнесу

Кошти фізичних осіб, 31.12.2019=100%

Кошти суб'єктів господарювання, 31.12.2019=100%

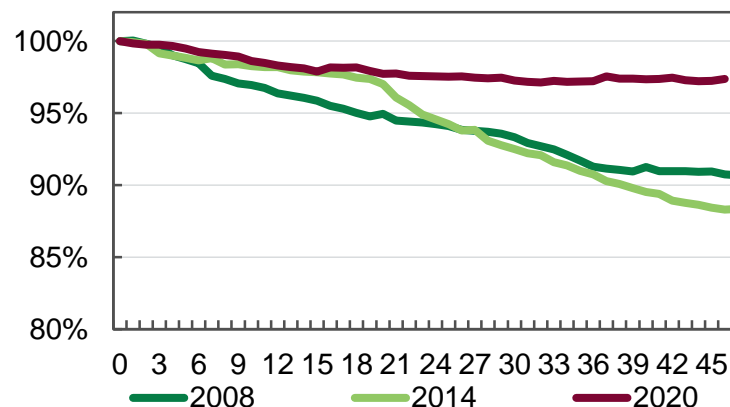
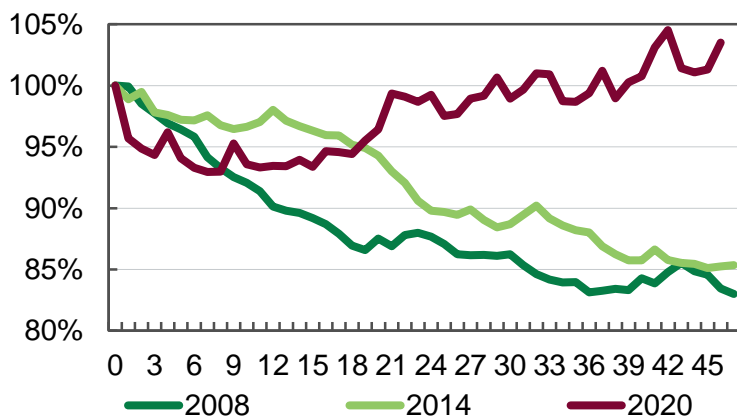

Джерело: НБУ, щоденні дані, кошти фізичних осіб включають ощадні сертифікати.

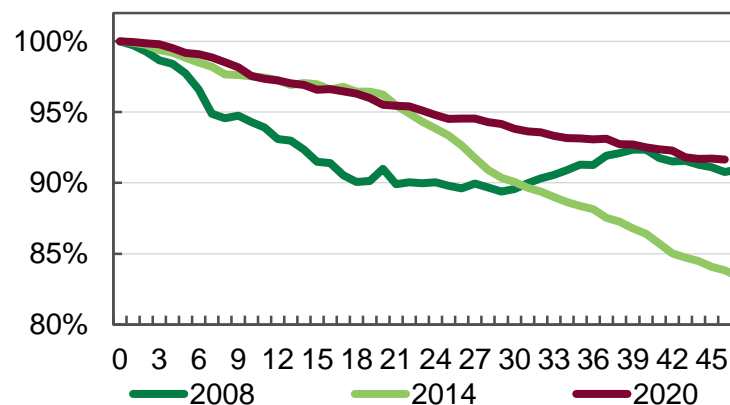
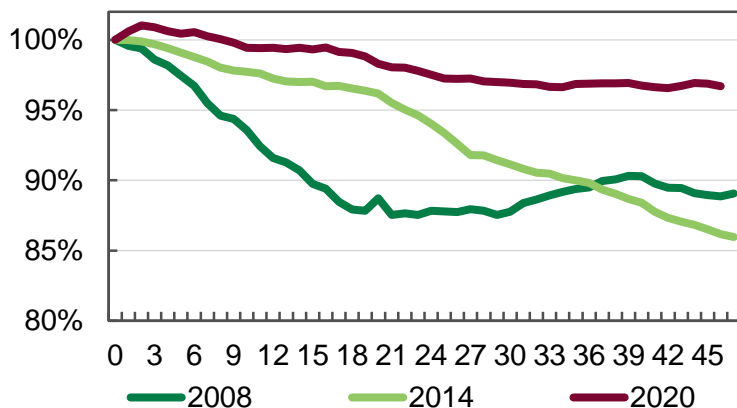
- Протягом звітного тижня кошти населення скоротилися після значного зростання у попередньому тижні. Валютні кошти населення незначно зросли.

Відплив строкових депозитів фізосіб призупинився

Гривневі кошти фізосіб, останній день перед відпливом коштів* = 100% (у банках, платоспроможних на 01.04.20)
Усі кошти **Строкові депозити та ощадні сертифікати**

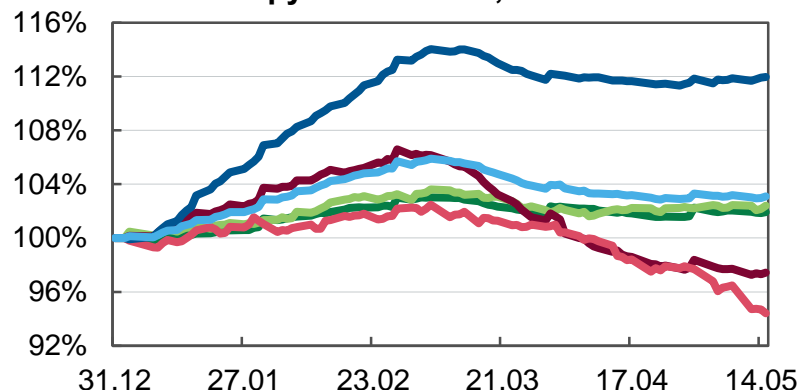
Валютні кошти фізосіб, останній день перед відпливом коштів* = 100% (у банках, платоспроможних на 01.04.20)
Усі кошти **Строкові депозити та ощадні сертифікати**

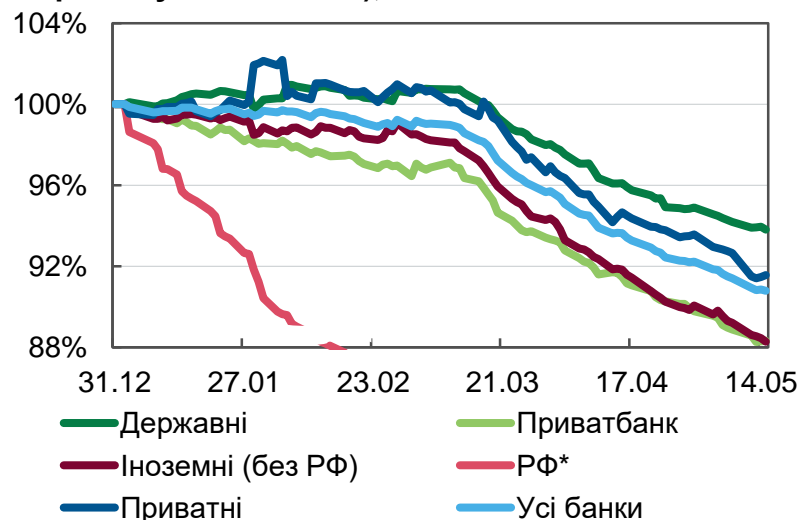
* пікові значення гривневих коштів за кризами: 2008: 03.10.08; 2014: 23.01.14; 2020: 10.03.20. На осі X – кількість робочих днів.
 Джерело: НБУ, щоденні дані, кошти фізичних осіб включають ощадні сертифікати.

За тиждень гривневі строкові депозити незначно скоротилися

Строкові гривневі депозити та ощадні сертифікати фізичних осіб за групами банків, 31.12.2019=100%

Строкові валютні депозити та ощадні сертифікати фізичних осіб за групами банків (у доларовому еквіваленті), 31.12.2019=100%

— Державні — Приватбанк
— Іноземні (без РФ) — РФ*
— Приватні — Усі банки

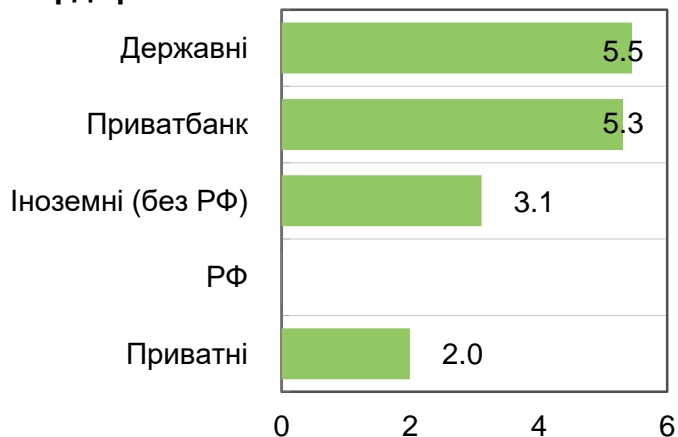
Зміна коштів

	Зміна за попередній тиждень 04.05 - 08.05		Зміна за звітний тиждень 12.05 - 14.05	
	млрд грн	%	млрд грн	%
Гривневі кошти фізосіб	11.5	3.3%	-3.6	-1.0%
з них строкові депозити та ощадні сертифікати	-0.2	-0.1%	-0.2	-0.1%
Гривневі кошти суб'єктів господарювання	-2.4	-0.8%	6.4	2.1%
	млн дол. США	%	млн дол. США	%
Валютні кошти фізосіб (у дол. екв.)	-34.1	-0.3%	14.2	0.1%
з них строкові депозити та ощадні сертифікати	-57.6	-0.9%	-43.9	-0.7%
Валютні кошти суб'єктів господарювання (у дол. екв.)	-85.8	-1.0%	271.3	3.3%

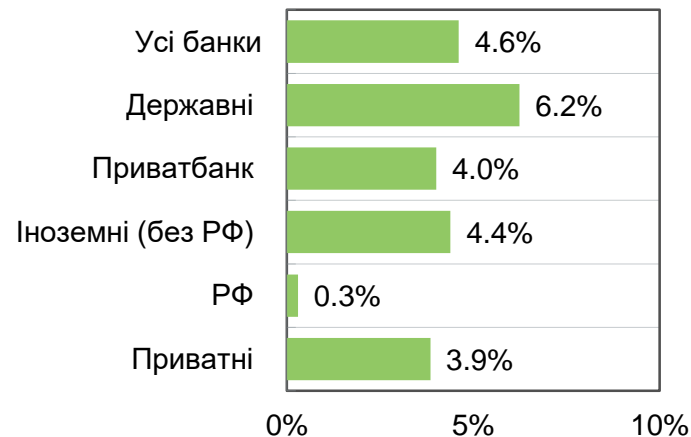
*Строкові валютні депозити у банках з російським державним капіталом скоротилися від початку року на 45%.
Джерело: НБУ, щоденні дані.

Зміна гривневих коштів населення з 15.04.2020 до 15.05.2020

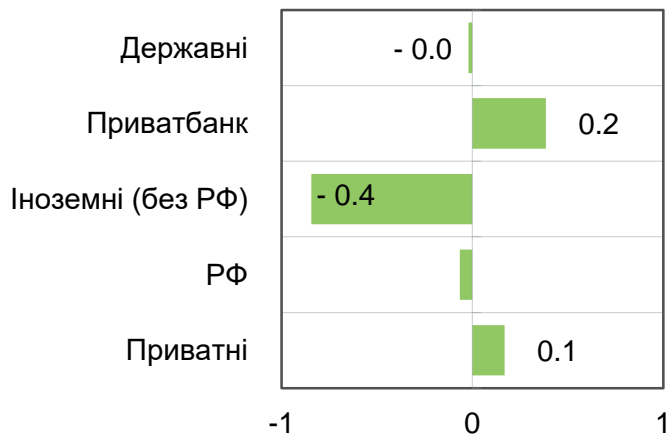
Гривневі кошти фізичних осіб
зміна, млрд грн

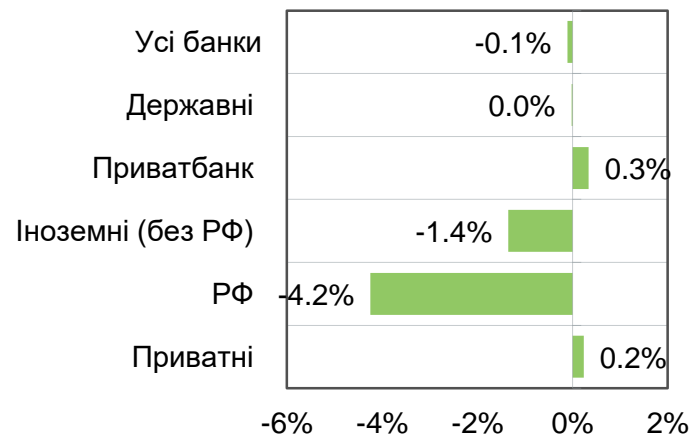
зміна, %

Строкові гривневі депозити та ощадні сертифікати фізичних осіб
зміна, млрд грн

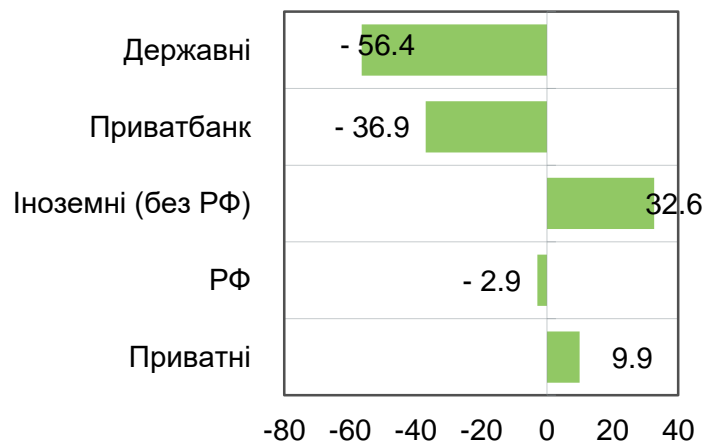
зміна, %

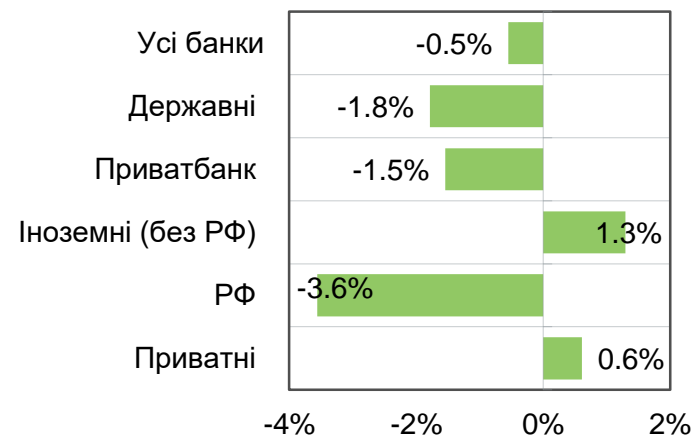
Джерело: НБУ, щоденні дані, кошти фізичних осіб включають ощадні сертифікати.

Зміна валютних коштів населення з 15.04.2020 до 15.05.2020

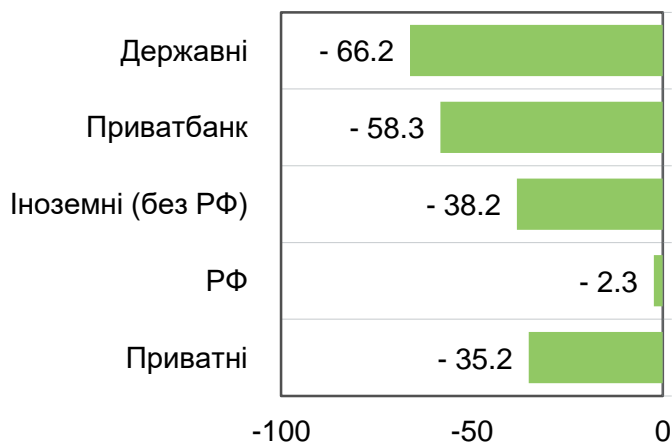
**Валютні кошти фізичних осіб (дол. екв.)
зміна, млн дол. США**

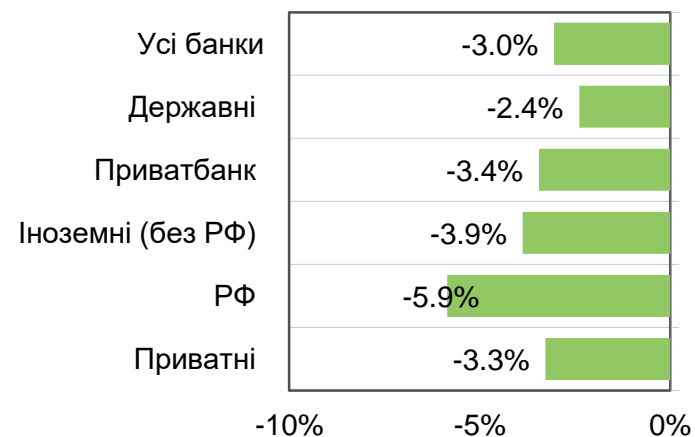
зміна, %

**Строкові валютні депозити та ощадні сертифікати фізичних осіб (дол. екв.)
зміна, млн дол. США**

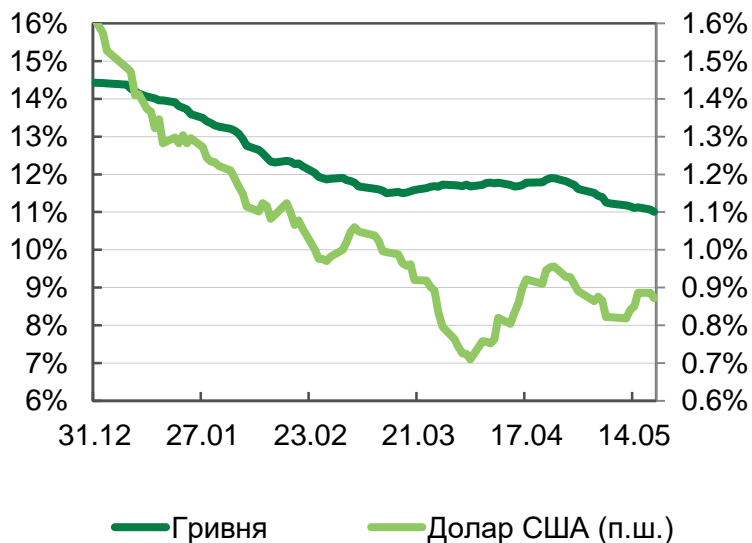
зміна, %

Джерело: НБУ, щоденні дані, кошти фізичних осіб включають ощадні сертифікати.

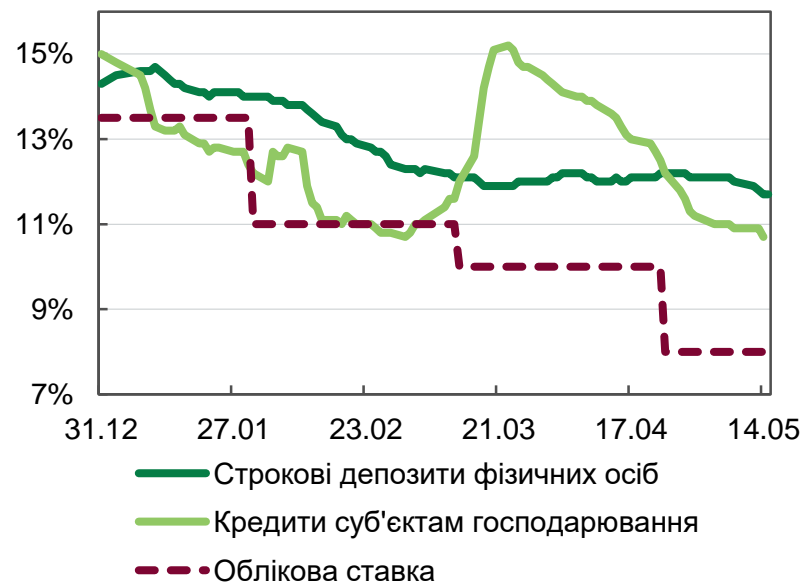
Вартість нових гривневих депозитів знизилася

Український індекс ставок за 3-місячними депозитами фізичних осіб, % річних

Джерело: "Thomson Reuters", 5-денна ковзна середня.

Вартість нових строкових депозитів фізосіб, кредитів суб'єктам господарювання у гривні та облікова ставка НБУ, % річних

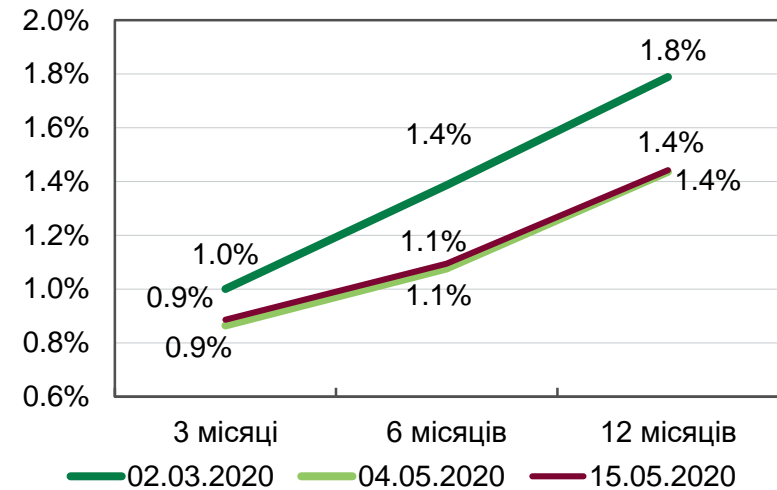
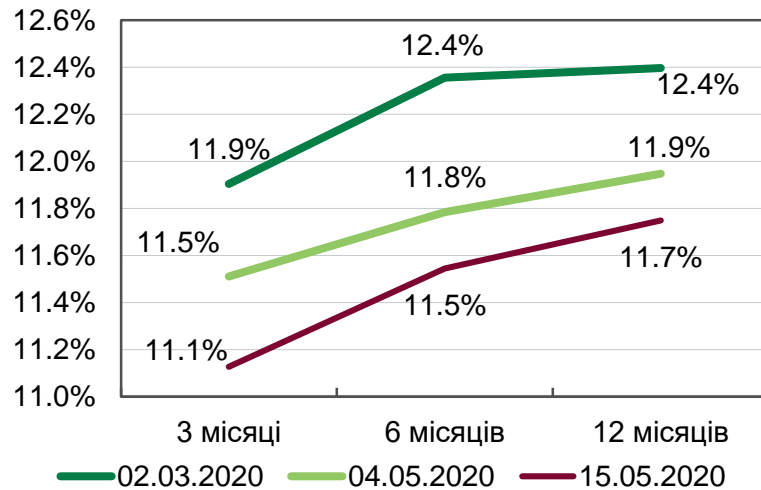

Джерело: НБУ, щоденні дані.

- Гривневі кредити бізнесу подешевшали до найнижчого у 2020 році рівня.

Нові гривневі депозити стають дешевшими за усіма строками

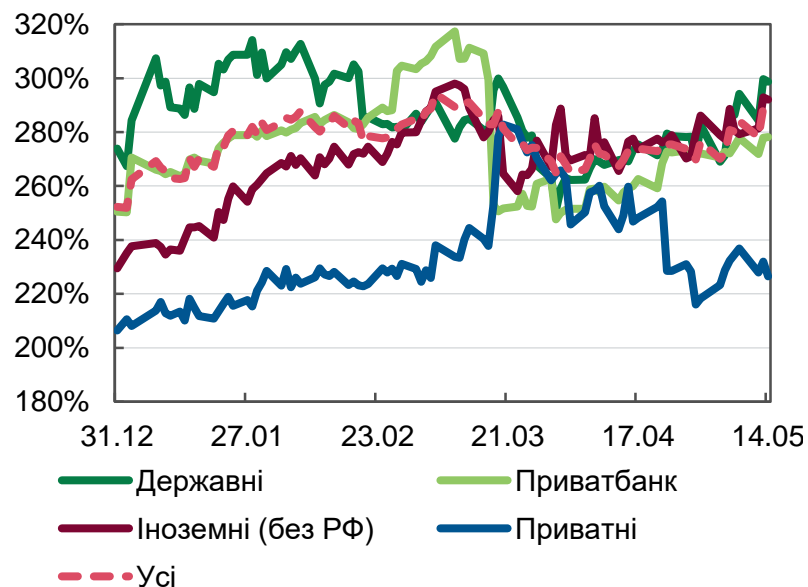
Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб, % річних
гривня долар США

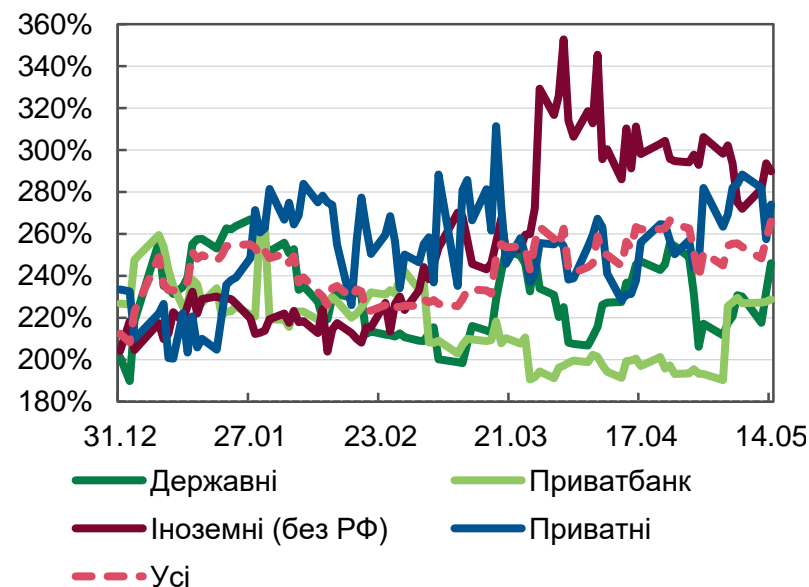
Джерело: "Thomson Reuters", 5-денна ковзна середня.

LCR значно вищий за норматив

Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR*) в усіх валютах (щоденні значення)

LCR в іноземній валюті (щоденні значення)

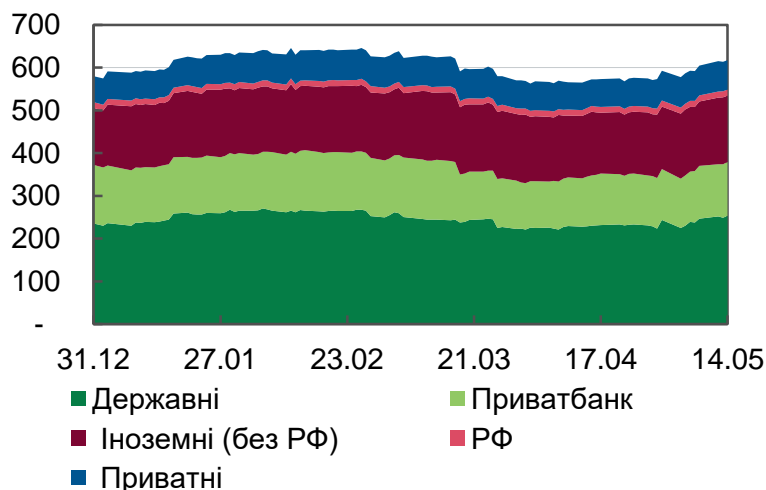
* LCR розраховано як сума високоякісних ліквідних активів банків групи (сектору), що поділена на суму чистого очікуваного відпливу грошових коштів банків групи (сектору). LCR банків з російським державним капіталом не показаний (>1000%)

Джерело: НБУ.

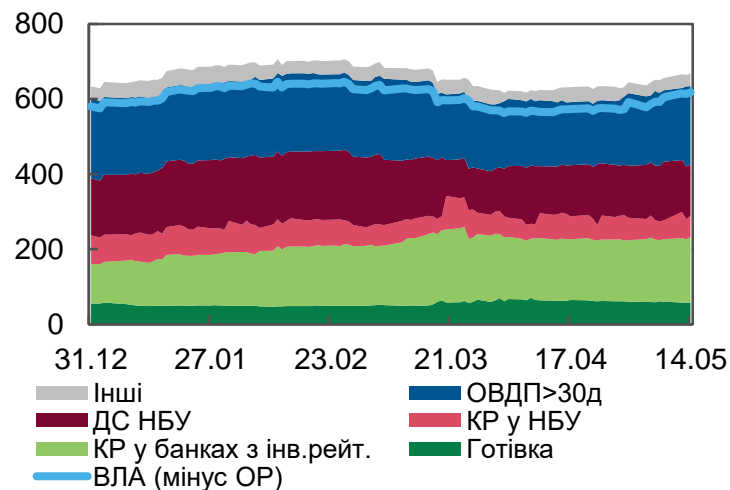
- Протягом звітного тижня LCR зріс в усіх валютах та іноземній валюті зокрема.

Високоякісні ліквідні активи в усіх валютах зросли

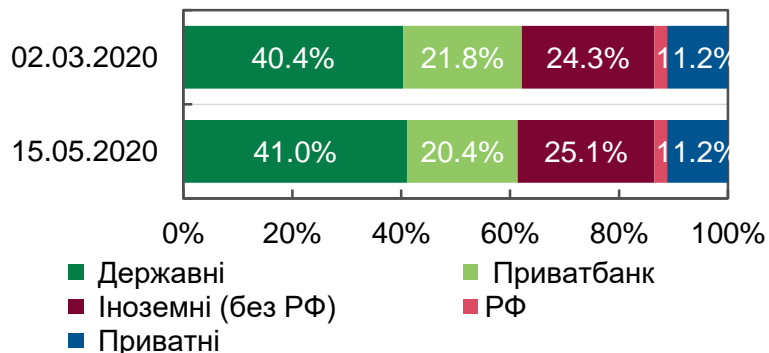
Високоякісні ліквідні активи (ВЛА) в усіх валютах, млрд грн
За групами банків

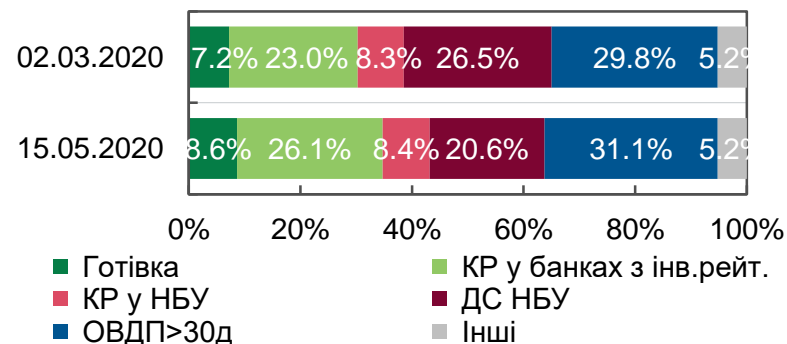
За інструментами

Структура ВЛА в усіх валютах
За групами банків

За інструментами

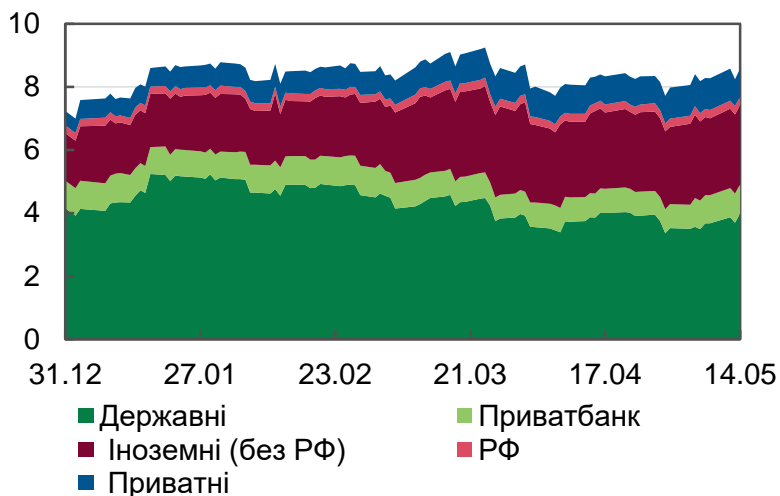
ОР – обов'язкові резерви, КР – кореспондентські рахунки, ДС – депозитні сертифікати.

Джерело: НБУ.

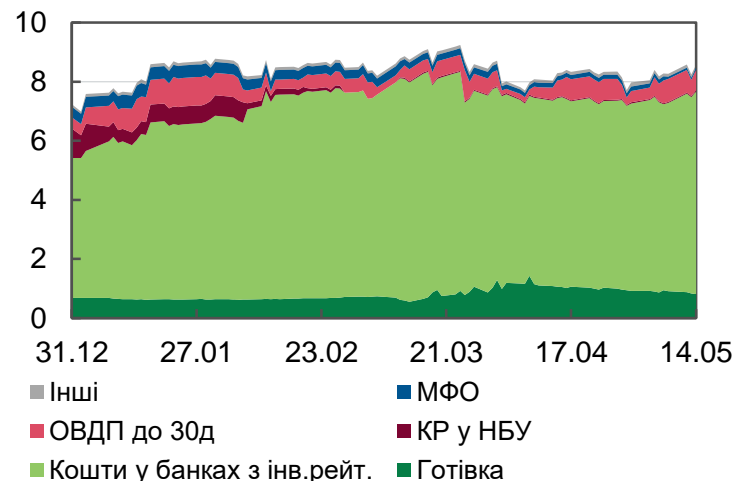
Частка коррахунків банків з інвестрейтингом зросла

Високоякісні ліквідні активи (ВЛА) в іноземній валюті, млрд дол. США

За групами банків

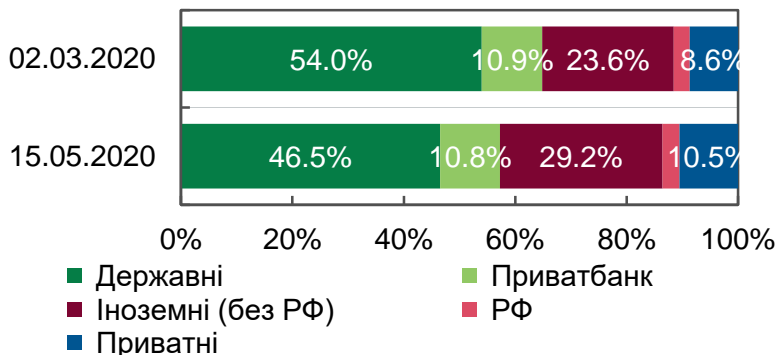

За інструментами

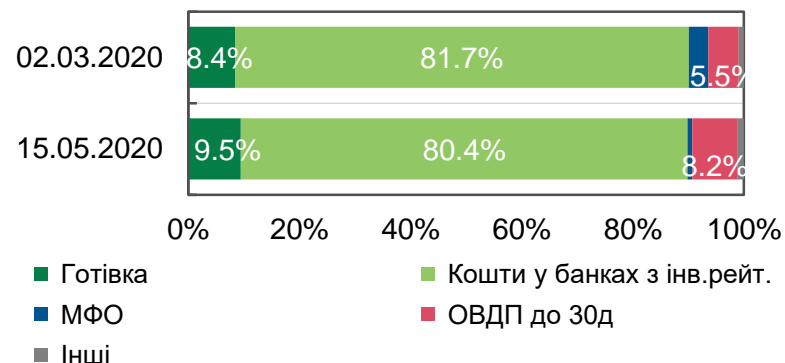

Структура ВЛА в іноземній валюті

За групами банків

За інструментами

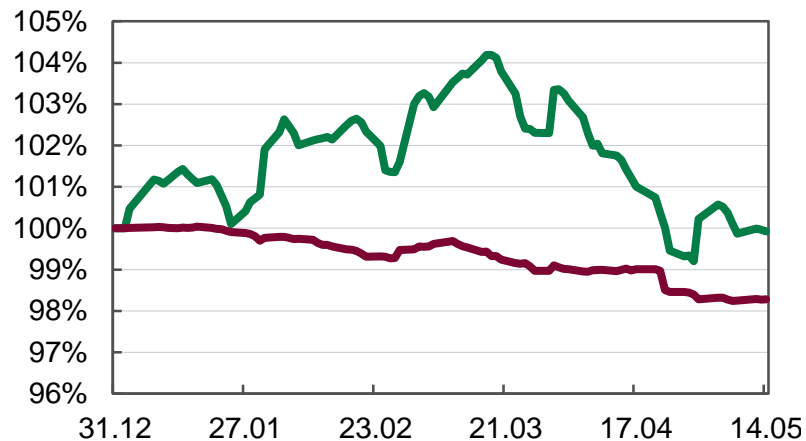

КР – кореспондентські рахунки, МФО – боргові цінні папери міжнародних фінансових організацій/державних органів країн G-7 з рейтингами провідних світових рейтингових агентств не нижче “AA-”/“Аа3”.

Джерело: НБУ.

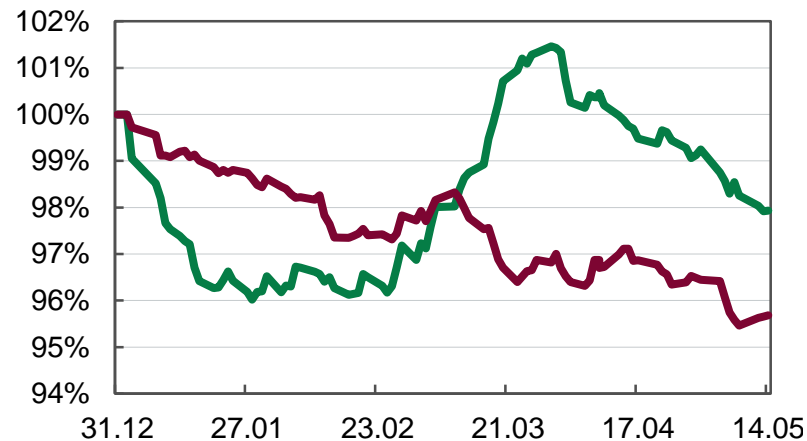
Гривневі кредити скорочуються з кінця березня

Валові кредити фізичним особам,
31.12.2019=100%

— У гривні — У іноземній валюті, дол. екв.

Валові кредити суб'єктам господарювання,
31.12.2019=100%

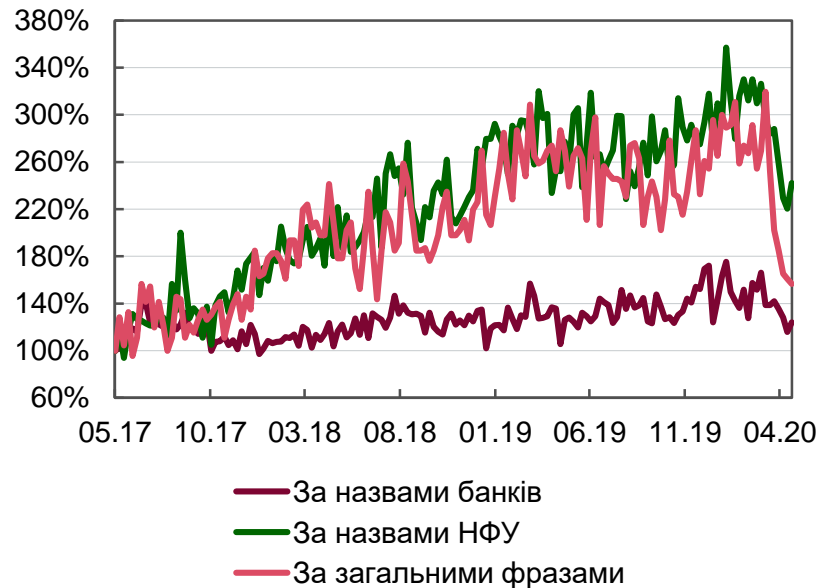

— У гривні — У іноземній валюті, дол. екв.

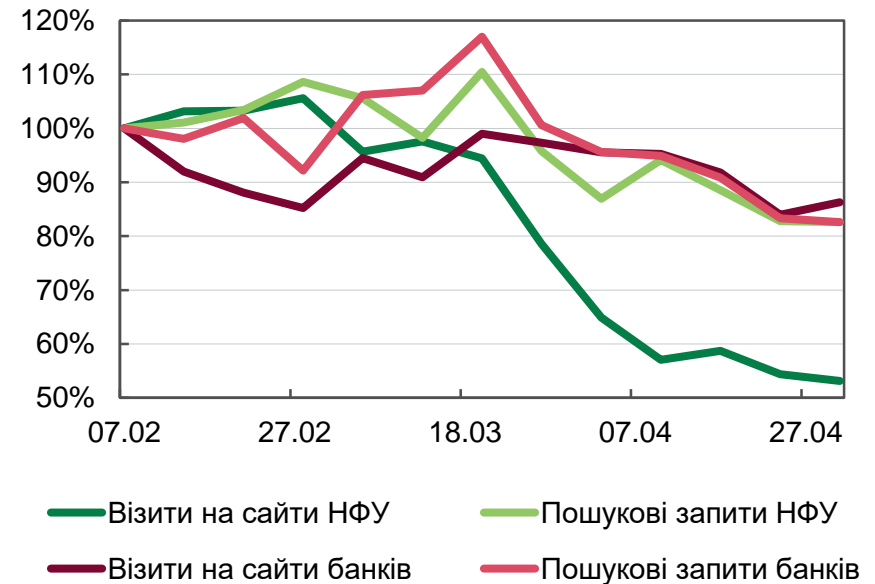
Джерело: НБУ.

Попит на споживчі кредити суттєво впав

Динаміка кількості пошукових запитів в Google, 01.05.2017 = 100%

Динаміка кількості візитів на сайти та пошукових запитів за назвами банків та НФУ, 01.02.2020 = 100%

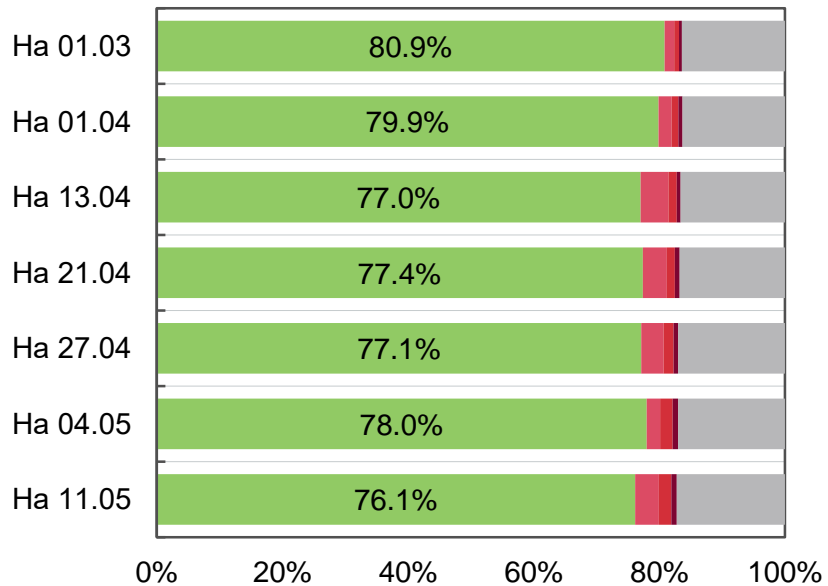
Оцінка проведена для 11 банків з найбільшим портфелем споживчих кредитів (крім Приватбанку) та 12 фінансових компаній з найбільшою кількістю візитів на сайт.

Джерело: НБУ, Google trends, SimilarWeb.

- Візити на сайти банків впали на 14% з початку лютого, а на сайти небанківських фінустанов (НФУ) на 47%.

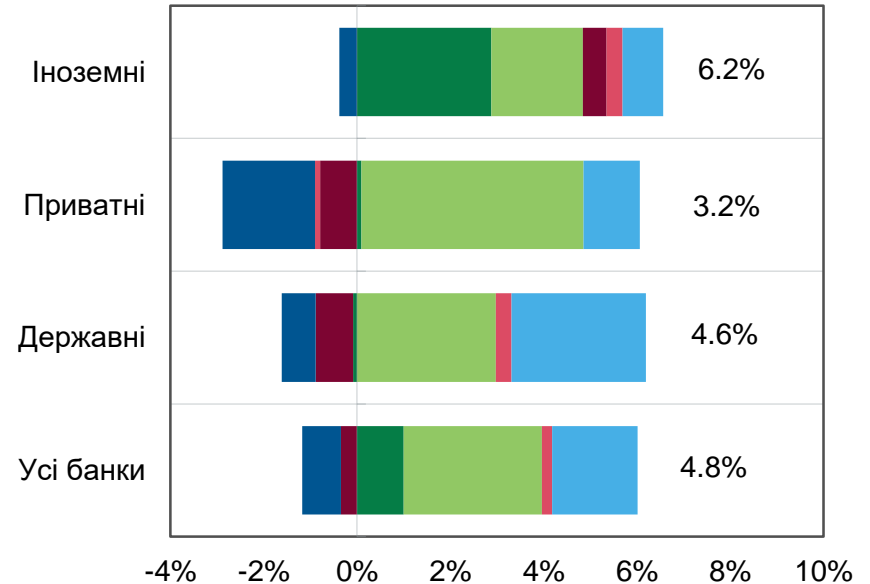
Прострочка за споживчими кредитами зростає

Структура портфеля роздрібних гривневих кредитів за прострочкою*

■ До 7 днів
 ■ Від 8 до 30 днів
 ■ Від 31 до 60 днів
■ Від 61 до 90 днів
 ■ Понад 90 днів

Зміна частки прострочених понад 7 днів роздрібних гривневих кредитів до даних на 1 березня 2020 року*

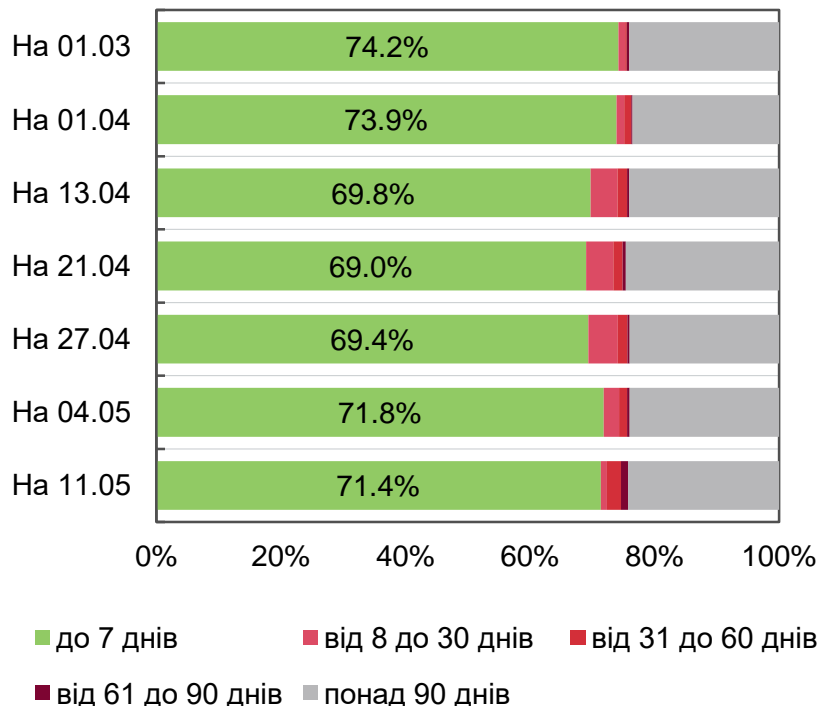
■ 01.03–01.04
 ■ 01.04–13.04
 ■ 13.04–21.04
■ 21.04–27.04
 ■ 27.04–04.05
 ■ 04.05–11.05

Джерело: дані опитування банків, розрахунки НБУ.

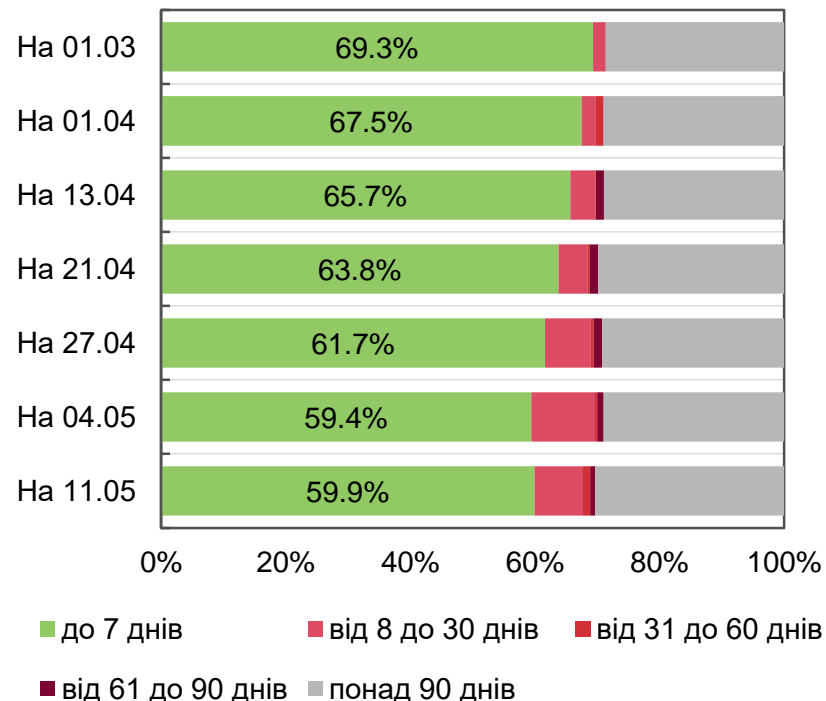
* Інформація за результатами опитування 22 найбільших банків. Не є елементом обов'язкової статистичної звітності, відображає дані банків. НБУ не гарантує точності інформації, отриманої від банків.

Помітніше погіршилась якість валютних кредитів МСБ

Структура портфеля гривневих кредитів МСБ за прострочкою*

Структура портфеля кредитів МСБ в іноземній валюті за прострочкою*

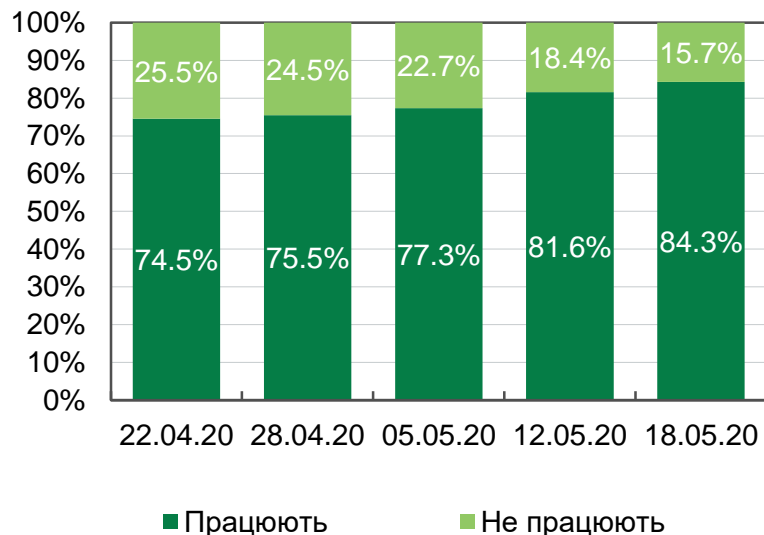
Примітка: без врахування прострочених на 01.03.2020 гривневих кредитів Приватбанку
Джерело: дані опитування банків, розрахунки НБУ.

* Інформація за результатами опитування 22 найбільших банків. Не є елементом обов'язкової статистичної звітності, відображає дані банків. НБУ не гарантує точності інформації, отриманої від банків.

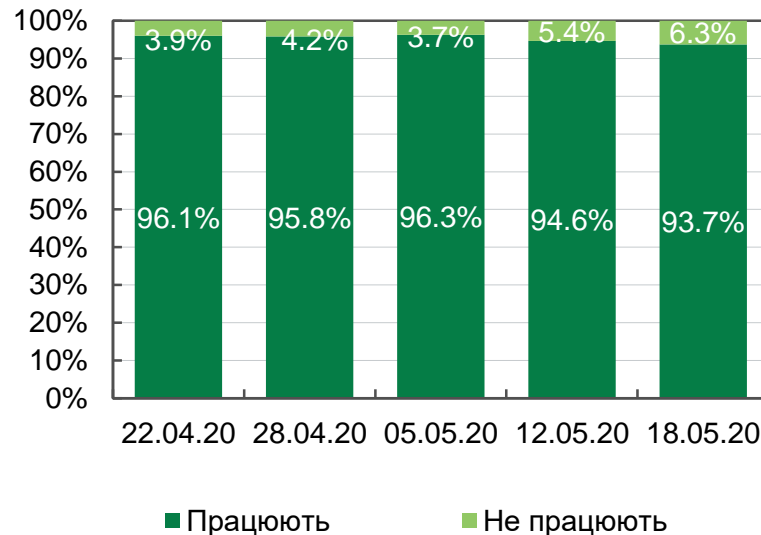
Банківська інфраструктура працює

Частка непрацюючих об'єктів банківської інфраструктури

Відділень

Банкоматів*

* Банківські пристрої самообслуговування (банкомати, депозитні банкомати, програмно-технічні комплекси самообслуговування).
Джерело: Інформація за результатами опитування 17 найбільших банків. Не є елементом обов'язкової статистичної звітності, відображає дані банків. НБУ не гарантує точності інформації, отриманої від банків.

Заходи, здійснені для пом'якшення наслідків кризи (1)

Ключові проблеми	Що зроблено?
Зростання ризиків погіршення якості активів	<p>Банки запроваджують кредитні канікули та розпочали реструктуризації кредитів позичальникам, що постраждали від обмежень у зв'язку з карантинном</p> <p>Банки зберігають збалансовану лімітну політику: за потреби збільшено ліміти користувачам карток та знижено неактивним користувачам</p> <p>НБУ пом'якшив вимоги до оцінки кредитного ризику – кредити, що було реструктуризовано у зв'язку з обмеженнями через карантин, не чинитимуть негативного впливу на капітал банків (зміни до Положення № 351 про оцінку кредитного ризику за активними операціями банків)</p>
Погіршення настроїв клієнтів збільшує ризик відтоку коштів	<p>Банки витримують значний запас високоякісних ліквідних активів та виконують нормативи ліквідності із запасом</p> <p>Всі зобов'язання перед клієнтами виконуються банками в повному обсязі</p> <p>Банки забезпечують безперебійну роботу відділень, банкоматної мережі та систем онлайн платежів</p> <p>НБУ та банки організували доставку готівкової валюти, попит на готівкову валюту задоволено</p>

Заходи, здійснені для пом'якшення наслідків кризи (2)

Ключові проблеми	Що зроблено?
Ускладнена робота в умовах карантину	<p>Банками організовано гнучкий графік роботи банківських відділень та виконується дезінфекція приміщень</p> <p>Банки провели інформаційну роботу серед клієнтів з популяризації онлайн-платежів</p> <p>Банки зменшили комісії за безготівкові операції</p> <p>НБУ організував процес карантину готівки</p> <p>НБУ призупинив перевірки банків</p> <p>Подовжено строки подання звітності до НБУ</p> <p>Відкладено виконання банками низки вимог НБУ, які потребують присутності працівників банків на робочих місцях, зокрема щодо запровадження частини IT рішень для системи управління ризиками та процесу управління непрацюючими активами, стрес-тестування, оцінка SREP</p> <p>НБУ тимчасово призупинив вимоги щодо оцінки заставного майна</p> <p>Гранична сума операцій для спрощеного валютного нагляду зі 150 тис. грн до 400 тис. грн (в еквіваленті)</p> <p>Оптимізовано порядок переказу коштів роботодавцем на виплату заробітної плати, зокрема на рахунок, який працівник відкрив у банку за власним вибором</p>
Погіршення умов залучення фінансування	<p>Призупинено вимоги накопичення буферів капіталу</p> <p>НБУ рекомендував банкам утриматись від виплати дивідендів, що дозволить зберегти запас капіталу для відновлення кредитування</p> <p>Збільшено частоту операцій та подовжено термін кредитів рефінансування</p> <p>Запроваджено інструмент довгострокового рефінансування</p>